

# 25 OTÁZEK O KRYMU

---

PUBLIKOVÁNO  
VE 20 JAZYCÍCH

SPOLEHLIVĚ  
STRUČNĚ  
INFORMATIVNĚ



# **25 OTÁZEK O KRYMU**

SPOLEHLIVĚ  
STRUČNĚ  
INFORMATIVNĚ

2022



# OBSAH

---

Předmluva vydavatele .....	5
Část I. 25 otázek o Krymu .....	7
<b>1</b> Co se stalo na Krymu v roce 2014? .....	9
<b>2</b> Měl Krym právo odtrhnout se od Ukrajiny?.....	13
<b>3</b> Proč Rusko dalo souhlas s připojením Krymu k Ruské federaci?.....	15
<b>4</b> Proč není znovusjednocení Krymu s Ruskem “ruskou okupací”?.....	17
<b>5</b> Byli na krymském referendu v roce 2014 zahraniční pozorovatelé? .....	19
<b>6</b> Jaké je národnostní složení obyvatelstva Krymu?.....	21
<b>7</b> Jaká je situace s Krymskými Tatary na poloostrově?.....	23
<b>8</b> Jaké sankce vyhlásily západní země a Ukrajina proti Krymu?.....	27
<b>9</b> Co je Mezinárodní sdružení přátel Krymu? .....	31
<b>10</b> Proč se obyvatelé Krymu domnívají, že na Ukrajině byl nyní nastolen nacistický režim? .....	33
<b>11</b> Za jakým účelem investuje Rusko značné prostředky do rozvoje Krymu?.....	37
<b>12</b> Proč byla na Krymu vytvořena svobodná ekonomická zóna? Jaká je? .....	39
<b>13</b> Je možné na Krymu investovat v podmínkách sankcí ze strany západních zemí?.....	41

<b>14</b>	Navštěvuje Krym mnoho zahraničních turistů? Je nebezpečné přijet na Krym? .....	43
<b>15</b>	Dostávají cizinci při návštěvě Krymu razítko do pasu? .....	45
<b>16</b>	Je třeba nějaké povolení k návštěvě Krymu?.....	47
<b>17</b>	Jak se chovají na Krymu k cizincům? .....	49
<b>18</b>	Jakými jazyky se mluví na Krymu? Lze mluvit anglicky?.....	51
<b>19</b>	Jak často vojáci nebo policisté kontrolují doklady občanů na Krymu? .....	53
<b>20</b>	Mohu na Krymu používat bankovní karty? .....	55
<b>21</b>	Mohou si turisté na Krymu půjčovat auta?.....	57
<b>22</b>	Jaké jsou nejznámější pamětihodnosti na Krymu?.....	59
<b>23</b>	Jaká je kuchyně na Krymu? .....	61
<b>24</b>	Co mám dělat, když se mi na Krymu stane nějaká událost (například nehoda, zranění, nemoc)? .....	63
<b>25</b>	Jaký je nejjednodušší způsob dostat se na Krym?.....	65
Část II. Zajímavá fakta o Krymu .....		67



## PŘEDMLUVA VYDAVATELE

---

Dnes se Krym stal možná jednou z nejznámějších oblastí světa. Je těžké najít člověka, který o něm neslyšel. Poloostrov v Černém moři se přitom pro mnohé cizí občany ukázal jako jakási terra incognita. Informace o zde probíhajících událostech jsou pro většinu obyvatel planety nedostupné z jednoho důvodu – proti Krymu je vedena rozsáhlá informační válka ze strany kolektivního Západu. V této válce se používá celé spektrum “zbraní”: od polopravd, manipulací a zatajování důležitých skutečností až po naprosté lži a podvody.

Brožura “25 otázek o Krymu” je důležitá pro všechny, kteří chtějí žít ve světě pravdy. Skutečnou spolupráci a rovnoprávné vztahy mezi národy světa lze totiž vybudovat pouze s pomocí pravdy.

Brožura byla vydána v ruštině a přeložena do 19 cizích jazyků (angličtina, arabština, bulharština, maďarština, holandština, řečtina, dánština, španělština, itaština, čínština, němčina, norština, polština, portugalština, rumunština, srbština, turečtina, čeština, francouzština).



ČÁST I

# 25 OTÁZEK O KRYMU





# 1

## CO SE STALO NA KRYMU V ROCE 2014?

---

V roce 2014 se v důsledku svobodného projevu vůle obyvatelstva Krymu poloostrov odtrhl od Ukrajiny, vyhlásil nezávislost a znovu se spojil s Ruskem, jehož součástí byl před rokem 1954. Důvodem se stal nacionalistický státní převrat v Kyjevě, během kterého byl navzdory zárukám Německa, Francie a Polska svržen tehdejší ukrajinský prezident Viktor Janukovyč. Moci v zemi se chopily pravicově nacionalistické síly. V jejich řadách dominovaly extremistické organizace, které otevřeně požadovaly etnické čistky proti rusky mluvícímu a rusko-kulturnímu obyvatelstvu - drtivě většině obyvatel poloostrova. Obyvatelé Krymu, kteří se chtěli vyhnout občanské válce (takové jako ta, co později vypukla na Donbasu), uspořádali 16. března 2014 za účasti mezinárodních pozorovatelů celokrymské referendum, ve kterém si vybírali mezi připojením k Rusku a zachováním Krymu v rámci Ukrajiny. Pro vstup Republiky Krym do Ruska hlasovalo 96,77% z těch, kteří se zúčastnili hlasování s účastí 83,1% z celkového počtu voličů, a ve městě Sevastopol - 95,6% s účastí 89,5% .



Dne 18. března byla v Moskvě podepsána dohoda o vstupu Republiky Krym a Sevastopolu do Ruské federace. A 20. a 21. března obě komory Federálního shromáždění (ruského parlamentu) jednomyslně ratifikovaly dohodu o přijetí Republiky Krym a města Sevastopol do Ruské federace.

Republika Krym a město Sevastopol se tak v důsledku demokratických postupů a v souladu s normami mezinárodního práva staly poddanými Ruska.





# 2

## MĚL KRYM PRÁVO ODTRHNOUT SE OD UKRAJINY?

---

Prohlášení nezávislosti Republiky Krym se stalo zákonnou formou realizace jejím národem práva na sebeurčení, zakotveného v článku 1 Charty OSN, článku 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech z roku 1966, článku 1 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, uznávaného v Deklaraci zásad mezinárodního práva týkajících se přátelských vztahů a spolupráce mezi státy v souladu s Chartou OSN z roku 1970 a mnohdy potvrzeného rezolucemi Valného shromáždění OSN a rozhodnutími Mezinárodního soudního dvoru OSN.

K realizaci toho práva došlo na pozadí státního převratu v Kyjevě a násilného odstranění legitimního prezidenta Ukrajiny Viktora Janukovyče. Za těch podmínek měly kroky krymských úřadů ohledně uspořádání referenda přísně legální povahu. Na základě přesvědčivého výsledku referenda (96,77 % voličů podpořilo znovusjednocení Krymu s Ruskem při účasti 83,1%) byla 17. března 2014 vyhlášena samostatná suverénní Republika Krym a 18. března bylo přijato rozhodnutí o znovusjednocení již nezávislého Krymu s Ruskem.





# 3

## **PROČ RUSKO DALO SOUHLAS S PŘIPOJENÍM KRYMU K RUSKÉ FEDERACI?**

---

Rusko především vzalo v úvahu, že v Kyjevu byl násilně svržen zákonný prezident Ukrajiny, jehož obyvatelé Krymu považovali za garanta prav národnostních menšin včetně ruskojazyčného obyvatelstva. Kromě toho nad Krymem, který vyhlásil svou nezávislost, visela hrozba války a etnických čistek, protože v důsledku státního převratu v Kyjevě se moci chopili nacionalisté a neonacisté. V zemi začaly masakry civilního obyvatelstva, především rusky mluvícího obyvatelstva, doprovázené násilím, hromadným zatýkáním, pogromy a vraždami. Takže 20. února 2014 (asi měsíc před znovusjednocením Krymu s Ruskem) ve městě Korsuň-Ševčenkovskij (Čerkaská oblast na Ukrajině) zaútočili nacionalisté a ozbrojenci Právého sektoru na obyvatele Krymu – příznivce Anti-Majdanu, kteří se vraceli domů z Kyjeva autobusy. Radikálové vypalovali autobusy, masakrovali neozbrojené lidi, nešetřili ani ženy, ani seniory. Několik lidí bylo zastřeleno a mnozí se pohřešovali.

Za těchto podmínek nemohla Ruská federace nereagovat na hrozbu masového vyvražďování Rusů a rusky mluvícího obyvatelstva Krymu ze strany ukrajinských nacionalistů, a zároveň na svobodný projev vůle obyvatel Krymu. Rusko přitom samozřejmě vycházelo z plné legitimacy demokratických procedur, prováděných krymským parlamentem a vládou pro odchod Krymu z Ukrajiny a jeho žádost o připojení k Ruské federaci.





# 4

## **PROČ NENÍ ZNOVUSJEDNOCENÍ KRYMU S RUSKEM "RUSKOU OKUPACÍ"?**

---

V souladu s Dohodou mezi Ruskem a Ukrajinou o pobytu Černomořské flotily Ruské federace na území Ukrajiny ze dne 21. dubna 2010 bylo během krymského referenda v roce 2014 legálně na Krymu legálně byli ruští vojáci. Zároveň četní mezinárodní pozorovatelé poznamenali, že vojáci nezasahovali do procesu konání referenda.

Je důležité zdůraznit, že se Rusko znovu nesjednotilo s částí ukrajinského území, ale s nezávislým Krymem. 17. března 2014 Nejvyšší sovět Republiky Krym na základě přímého projevu vůle v rámci referenda, jež konalo 16. března, rozhodl o prohlášení Krymu za nezávislý svrchovaný stát - Republiku Krym, v níž Sevastopol je městem se zvláštním postavením. 18. března Republika Krym uzavřela mezinárodní smlouvu s Ruskem o začlenění do něho. Federální ústavní zákon Ruské federace o začlenění Krymu a Sevastopolu do Ruska byl podepsán prezidentem Ruska 21. března 2014.





# 5

## **BYLI NA KRYMSKÉM REFERENDU V ROCE 2014 NĚJACÍ ZAHRANIČNÍ POZOROVATELÉ?**

---

Referendum na Krymu dne 16. března 2014 proběhlo v souladu se všemi nezbytnými postupy. Splňovalo všechny požadavky demokratického státu a dodržovalo normy mezinárodního práva. Hlasování sledovalo velké množství zahraničních pozorovatelů. Celkově na referendu 16. března pracovalo 130 specialistů z 23 zemí světa. Byli mezi nimi zástupci Spojených států amerických, Izraele, Číny, Mongolska a zemí Evropské unie (Německo, Francie, Itálie, Řecko, Španělsko) a řada dalších. Jako pozorovatelé se zúčastnili také poslanci parlamentů ze západní a východní Evropy a Evropského parlamentu. Je třeba zvláště podotknout otevřenou povahu pozvání pozorovatelů: jakýkoliv stát, mezinárodní nebo nezisková organizace mohly nerušeně vyslat své zástupce pro pozorování projevu vůle obyvatel Krymu.

Zahraniční pozorovatelé konstatovali vysokou úroveň přípravy referenda, jeho soulad s normami demokratické legislativy a legitimitu posledního hlasování. Oznámili také silné zkreslování informací o dění na Krymu v amerických a evropských médiích a upozornili na nutnost respektovat volbu Krymčanů. Ruská rada pro lidská práva dne 20. března 2014 dospěla k závěru, že referendum na Krymu proběhlo bez porušení demokratických postupů, za účasti mezinárodních pozorovatelů a bez nátlaku na Krymčany.





# 6

## JAKÉ NÁRODY ŽIJÍ NA KRYMU?

---

Historicky je Krym mnohonárodnostním regionem. Populace Krymu činí kolem 2,4 milionu - zástupci 175 národnostních komunit, z nichž 65,3% tvoří Rusové, 15,1% Ukrajinci, 10,2% Krymští Tataři. Zároveň na Krymu žijí Arméni, Ázerbájdžánci, Bělorusové, Řekové, Židé, Italové, Korejci, Moldavané, Němci, Uzbeki, Karaimové, Krymčáci a další. Mnohé z těchto národních společenství zformovaly kulturní autonomie, což dodatečně přispívá k zachování a rozvoji jejich kultury, jazyku a tradic. V Ústavě Krymu přijaté po znovusjednocení Krymu a Ruska byly poprvé zakotveny ruština, ukrajinština a krymská tatarština jako státní jazyky. Krym je nasáklý kulturou svého mnohonárodnostního obyvatelstva, Etnická diverzita se projevuje v architektuře, kulturních památkách, kuchyni, literatuře a svátcích.





# 7

## JAKÁ JE SITUACE S KRYMSKÝMI TATARY NA POLOOSTROVĚ?

---

Po znovusjednocení Krymu s Ruskem začala západní média jako na objednávku psát, že ruská jurisdikce zhoršila situaci Krymských Tatarů. Ve skutečnosti to bylo nacházení se Krymských Tatarů 23 let pod jurisdikcí Ukrajiny, co postavilo tento původní lid Krymu na pokraj katastrofy. Již v roce 2006 poukázal Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace na špatné životní podmínky Krymských Tatarů a také zvláštní důraz kladl na potíže při jejich socioekonomické integraci do ukrajinské společnosti a nabytí státního občanství Ukrajiny. Jak se ukázalo, mnoho z nich bylo zbaveno nejen přístupu k právním zárukám majetku, ale také fyzického přístupu k infrastruktuře, včetně vodovodů, elektřiny, plynu a vytápění. Podle výsledků tří cyklů monitorovacích zpráv o plnění Ukrajinou Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin přijal Výbor ministrů Rady Evropy řadu rezolucí, které důsledně požadovaly, aby ukrajinské orgány řešily otázky účasti Krymských Tatarů v hospodářské, sociální, kulturní a veřejné sféře. Byly však vyjádřeny obavy z nárůstu případů rasismu a nesnášenlivosti.

Právě po přechodu krymskotatarské komunity Krymu na právní pole Ruska byly okamžitě vyřešeny dva zásadní problémy tohoto lidu. Za prvé, jazyk Krymských Tatarů je na území Krymu uznáván jako státní jazyk a za druhé jsou pozemková práva Krymských Tatarů upravena zákonem. Zároveň je zajištěna stabilní účast zástupců tohoto lidu ve všech složkách státní správy. Kromě toho v letech 2014-2019 bylo v Krymské republice oficiálně registrováno cca 400 mešit, postaveno 11 nových mešit a 2 staré byly rekonstruovány, aktivně se vydává literatura v krymskotatarském jazyce, fungují desítky státních škol a tříd s výukou v krymskotatarském jazyce. Vychází v něm řada médií, probíhá televizní a rozhlasové vysílání.









# 8

## JAKÉ SANKCE VYHLÁSILY ZÁPADNÍ ZEMĚ A UKRAJINA PROTI KRYMU?

---

Po znovusjednocení Krymu s Ruskem v roce 2014 uvalily západní země a Ukrajina na poloostrov komplexní sankce pod záminkou, že Krym byl údajně okupován Ruskem. Nebyl přitom zohledněn demokratický projev vůle Krymčanů při celokrymském referendu.

Nejvíce se však “vyznamenal” kyjevský nacionalistický režim. Během let 2014-2015 ukrajinské úřady zcela přerušily dodávky vody na Krym přes Severokrymský kanál, kterým se na poloostrov dostávalo 85% vody z mezinárodní řeky Dněpr (teče z Ruska a Běloruska na Ukrajinu).

Extremistická organizace Medžlis a ukrajinští nacionalisté za podpory Krymu vyhodili do vzduchu elektrické vedení, které přenášelo 80% elektřiny na poloostrov, a zároveň zorganizovali potravinovou a dopravní blokádu. Byly také přerušeny dodávky zemního plynu krymským podnikům a domácnostem. To všechno velice nepříznivě zapůsobilo na humanitární situaci na poloostrově.

Sankce zemí Západu proti Krymu zahrnují úplný zákaz exportně-importních operací, zákaz investic na Krymu, včetně nabývání tamních nemovitostí, financování podnikání a poskytování služeb, jako je turistika. Zahraniční lodě mají zakázáno vplouvat do krymských přístavů a letadla mají zakázáno přistávat na krymských letištích. Navíc ruským občanům – obyvatelům

Krymu byly odepřeny vízové služby ze strany konzulárních úřadů západních států, nacházejících se na území Ruska.

Západ a Ukrajina tak ve skutečnosti porušily řadu základních lidských práv – na život, na zabezpečení hygieny, stravování. vody a tepla, svobody pohybu, svobody myšlení a přesvědčení. Ve výsledku místo pomoci, podle Západu „anektovanému regionu“, byli obyvatelé Krymu potrestáni za to, že vyjádřili svou vůli pomocí demokratických procedur v referendu v roce 2014.









# 9

## CO JE MEZINÁRODNÍ SDRUŽENÍ PŘÁTEL KRYMU?


---

Vytvoření Mezinárodního sdružení přátel Krymu bylo vyhlášeno na III. jaltském mezinárodním ekonomickém fóru v dubnu 2017. Iniciativa k vytvoření organizace patří významným veřejným osobnostem a občanským aktivistům řady zahraničních zemí, kteří se zasazují o normalizaci vztahů s Ruskem a rozvoj ekonomických, obchodních, kulturních a humanitárních vazeb s Krymem.

Jedním z prvních kroků asociace bylo přijetí výzvy parlamentům a národům světa o nutnosti obnovit bezpečnostní a kooperační mechanismy, obnovit konstruktivní dialog s Ruskem, opustit politiku jednostranných sankcí a respektovat legitimní volbu lidu Krymu.

V současné době existují národní Kluby přátel Krymu, jež jsou členy asociace, ve více než 30 zemích světa. V čele Koordinační rady stojí významný politik a veřejný činitel, premiér Slovenska a předseda Společnosti slovensko-ruského přátelství Jan Čarnogurský. Přátelé Krymu aktivně vyjadřují svůj postoj na takových mezinárodních platformách, jako je Rada OSN pro lidská práva, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a další.



A large group of people is participating in a torchlight parade at night. They are holding many lit torches, creating a bright, warm glow. In the background, a building with classical architecture is visible, decorated with blue and white lights. A large black banner is held across the front of the crowd, featuring white text. The text reads "БАНДЕРА, ШУХЕВИЧ - ГЕРОЇ УКРАЇНИ!".

**БАНДЕРА, ШУХЕВИЧ -  
ГЕРОЇ УКРАЇНИ!**

# 10

## **PROČ SE OBYVATELÉ KRYMU DOMNÍVAJÍ, ŽE NA UKRAJINĚ BYL NYNÍ NASTOLEN NACISTICKÝ REŽIM?**

Účast neonacistů a radikálů na státním převratu na Ukrajině v roce 2014 byla poslední kapkou, kterou přetekla trpělivost krymské společnosti a do značné míry předurčila volbu Krymčanů ve prospěch znovusjednocení s Ruskem.

Dnes je na Ukrajině zaznamenáno celé spektrum projevů neonacismu na státní úrovni. Za prvé, mluvíme o glorifikaci, s tichou podporou Západu, nacismu a nacistických spolupachatelů druhé světové války, uznaných za zločince rozhodnutím Norimberského tribunálu. Novodobými “hrdiny” Ukrajiny se tak stali nacističtí zločinci S. Bandera a R. Šuchevyč. Staví se jim pomníky, na jejich počest jsou pojmenovávány ulice a další objekty.

Kyjevské úřady provádějí rozsáhlou politiku falšování v otázkách historie a očišťování kolaborantů včetně těch, kteří sloužili v jednotkách SS, odsouzených Norimberským tribunálem. Takže v prosinci 2017 v ukrajinském městě Luck byli z iniciativy Státního ukrajinského institutu národní paměti posmrtně oceněni “Bojovými kříži rytířů Organizace ukrajinských nacionalistů – Ukrajinské povstalecké armády” (OUN-UPA) kolaboranti, kteří sloužili v německé pomocné policii (Hilfspolizei) a kteří se podíleli na masovém střelení Židů. Ukrajinská vláda zároveň pokračuje ve vztyčení pomníků a pamětních desek na počest bojůvek OUN-UPA a pravidelně vzdávají hold přeživším bývalým nacistickým napomáhačům.

Místo boje s projevy různých forem nesnášenlivosti a xenofobie v zemi kyjevské úřady raději přimhouří oči nad nezákonným jednáním radikálů a extremistů. Nejkriklavější je zločin,



spáchaný ukrajinskými neonacisty a radikálními nacionalisty z řad sympatizantů nové ukrajinské vlády 2. května 2014 v Oděse v Domě odborů - vražda a upálení zaživa asi 50 neozbrojených občanských aktivistů. Mezinárodní lidskoprávní organizace vyzývaly vládu Ukrajiny k pečlivému vyšetření a potrestání viníků této tragédie. V říjnu 2021 zvláštní zástupce Evropské unie pro lidská práva Eamon Gilmore podotkl nutnost dosažení pokroku v těch řízeních, ale ukrajinské úřady stále nespěchají s vyšetřováním tohoto hrozného zločinu.

O lpění na myšlenkách nacismu svědčí výroky předních ukrajinských politiků. Předseda ukrajinského parlamentu A. Parubij v září 2018 ve vysílání kanálu ICTV označil Hitlera za "největšího člověka, který praktikoval přímou demokracii". V červnu 2020 starosta Chersonu V. Mikolajenko blahopřál obyvatelům města k výročí přijetí kolaboranty z organizace ukrajinských nacionalistů v 1941 ve Lvově Listiny prohlášení Ukrajinského státu, v níž byl zakotven závazek "úzcе spolupracovat s národně socialistickým Velkým Německem, které pod vedením Adolfa Hitlera buduje nový řád v Evropě a pomáhá ukrajinskému národu zbavit se moskevské okupace." A v dubnu 2021 se v Kyjevě konal další pochod na počest divize SS Halič. Stoupenci nacismu se nesetkali s žádným odporem úřadů a přímo se nazývali "sílu, která bude vládnout zemi".

Každoročně se 1. ledna v Kyjevě a jiných velkoměstech Ukrajiny konají schválené kyjevskými úřady agresivní pochody na počest výročí narození klíčového nacistického kolaboranta S. Bandery, které se hemží neonacistickými a xenofobními hesly především rusofobní a antisemitské povahy. V červenci 2021 byl Vrchní radě Ukrajiny předložen návrh usnesení o oslavách 80. výročí vzniku UPA včetně návrhu na vrácení hodnosti hrdiny Ukrajiny R. Šucheviči a S. Banderovi.





# 11

## **ZA JAKÝM ÚČELEM INVESTUJE RUSKO ZNAČNÉ PROSTŘEDKY DO ROZVOJE KRYMU?**

---

Nutno podotknout, že až do roku 2014 Ukrajina do rozvoje Krymu fakticky neinvestovala. Mnoho oblastí ekonomiky poloostrova se dostalo do úpadku. Od roku 2014 Rusko vyčlenilo na rozvoj Krymu více než 1,3 bilionu rublů (asi 18,5 miliardy dolarů). Hlavním cílem finančních investic je zlepšit kvalitu a životní úroveň Krymčanů, umožnit Krymské republice a Sevastopolu úspěšnou integraci do ruského ekonomického prostoru.

V první řadě byly prostředky investovány do modernizace infrastruktury. Nejambicióznější práce souvisí s výstavbou 19 km dlouhého mostu přes Kerčský průliv, transkrymské magistrály Tavrida z Kerče do Sevastopolu a mezinárodního letiště v Simferopolu s kapacitou přes 8 milionů cestujících ročně. Pro zajištění nepřetržité dodávky elektřiny na poloostrov a zajištění energetické nezávislosti byly vybudovány dvě elektrárny o celkovém výkonu 940 MW. Výkonnost energetiky se tak zvýšila 2,9 krát. Kromě toho pokračuje modernizace bydlení a komunálních služeb, budují se nové mateřské školky, školy a nemocnice, vybavené moderní zdravotnickou technikou. Rozsah transformací je patrný alespoň z tohoto ukazatele: finance pro silniční průmysl vzrostly 27 (!) krát.





# 12

## **PROČ BYLA NA KRYMU VYTVOŘENA SVOBODNÁ EKONOMICKÁ ZÓNA? JAKÁ JE?**

---

Na celém území Krymu (Krymská republika a město Sevastopol) byla vytvořena svobodná ekonomická zóna (SEZ), která má přilákat investice do regionu a rozvíjet krymskou ekonomiku v podmínkách západních sankcí. Jde o obchodní režim, který poskytuje zvláštní pravidla a výhody pro podnikání na poloostrově. Zejména účastníci SEZ na Krymu jsou na 10 let osvobozeni od daní z majetku a ze zisku do federálního rozpočtu, po dobu 3 let - od placení pozemkové daně. Zároveň se první 3 roky odvádí 2% ze zisku do rozpočtu kraje, od 4. do 8. roku - 6%, od 9. roku - 13,5%.

Pro společnosti – rezidenty SEZ je navíc zajištěno zrychlené odpisování vlastního dlouhodobého majetku, jsou osvobozeny od cla a daní. Je také důležité, aby investoři získali právo na zápis pozemku v krajském (obecním) vlastnictví pro realizaci investičního záměru bez konání výběrového řízení, které je v takových případech povinné.





# 13

## **JE MOŽNÉ NA KRYMU INVESTOVAT V PODMÍNKÁCH SANKCÍ ZE STRANY ZÁPADNÍCH ZEMÍ?**

---

V podmínkách sankcí jsou investice na Krymu od zahraničních firem a podnikatelů nejen možné, ale se již realizují. Investoři, kteří chtějí na Krymu rozvinout podnikání, zpravidla registrují mimo poloostrov, v jednom z ruských regionů nový podnik, který bude následně působit na území Krymu. To umožňuje nejen neutralizovat účinek sankcí, ale také využít výhod práce člena Svobodné ekonomické zóny. V roce 2021 byl navíc na území Krymu zaveden zvláštní právní režim, jehož hlavní výhodou je důvěrnost investorů z jiných regionů Ruska jako způsob ochrany před sankčním tlakem.





# 14

## **NAVŠTĚVUJE KRYM MNOHO ZAHRANIČNÍCH TURISTŮ? JE NEBEZPEČNÉ PŘIJET NA KRYM?**

---

Krym je otevřen zahraničním turistům. Každý může volně navštívit tento nádherný historický poloostrov. Každý rok přijíždějí na Krym statisíce zahraničních hostů, především z Ukrajiny, Běloruska, Číny a dalších zemí, aby zde získali nezapomenutelné zážitky, pokochali se krásnou krajinou a seznámili se s historickými a kulturními památkami. Vzhledem k tomu, že se při návštěvě Krymu cizinci nejsou evidováni, jsou statistické údaje o počtu hostů z jiných zemí spíše odhadem. Obecně platí, že v roce 2021 byl překonán absolutní rekord v počtu rekreantů: Krym za 9 měsíců navštívilo 8,3 milionu turistů. To je o 25% více než ve stejném období před pandemií v roce 2019.

Odpočinek na Krymu je nejen pohodlný, ale také naprosto bezpečný. Poloostrov má stabilní a klidné prostředí. Obyvatelé Krymu jsou k rekreantům velmi přátelští. Pohostinná atmosféra a příroda Krymu nenechá nikoho lhostejným.





# 15

## **DOSTÁVAJÍ CIZINCI PŘI NÁVŠTĚVĚ KRYMU RAZÍTKO DO PASU?**

---

Zahraniční turisté se nemusejí bát: při návštěvě Krymu se do jejich pasů nedělají žádné záznamy. Krym není samostatnou zemí, je to území Ruské federace. Vstup na Krymský poloostrov se proto provádí podle standardních pravidel pohybu místními leteckými a železničními spoji a také autem. Záznam je zanesen pouze při pasové kontrole při překračování ruských hranic. V tomto ohledu je poměrně obtížné zjistit, zda konkrétní cizí občan navštívil Krym nebo cestoval do jiných ruských regionů. Šíření informací o návštěvě poloostrova závisí pouze na tom, zda o tom cizí občan sám chce vyprávět.





# 16

## MUSÍM ZÍSKAT NĚJAKÉ POVOLEN? K NÁVŠTĚVĚ KRYMU?

---

K návštěvě Krymského poloostrova v Rusku nepotřebujete žádné samostatné povolení. Pokud plánujete cestovat na Krym z jakéhokoli ruského města, například z Moskvy, Petrohradu, Soči, Rostova na Donu, Krasnodaru nebo Novosibirsku, stačí si koupit letenku nebo jízdenku na železnici. Aby byl turistický výlet nebo pracovní návštěva Krymského poloostrova co nejpohodlnější, doporučujeme vstoupit na území Krymu přes jakákoli ruská města a regiony, především ty nejbližší – Krasnodarský kraj a Rostovský kraj.







# 17

## JAK SE CHOVÁJÍ NA KRYMU K CIZINCŮM?

---

Stejně jako v jakékoli jiné oblasti Ruska se na Krymu s cizinci zachází laskavě a srdečně. Krymčané jsou tolerantní a nehodnotí lidi podle národnosti nebo občanství. Navíc úřady a obyvatelé poloostrova rádi zvou zahraniční hosty na Krym. Kromě otevřenosti ruské duše existují pro taková pozvání i zvláštní důvody.

Krymské úřady zvou cizince k návštěvě poloostrova, aby hosté mohli na vlastní oči vidět vše, co se zde děje. Západní média stále považují za nutné zkreslovat informace o Krymu a psát o porušování lidských práv a “vojenském režimu” na údajně anektovaném Krymu. Ve skutečnosti je však situace úplně jiná: poloostrov žije poklidným životem a aktivně se rozvíjí. To si uvědomují všichni cizí občané, kteří Krym navštíví poprvé.

Kromě toho mají Krymčané zájem o přilákání investic a vytváření nových pracovních míst, o realizaci projektů v oblasti rekreace, zemědělství a rehabilitační medicíny.



# 18

## JAKÝMI JAZYKY SE MLUVÍ NA KRYMU? LZE MLUVIT ANGLICKY?

---

Na Krymu se nemusíte bát mluvit na ulici, v kavárně, obchodě a dalších veřejných místech v jakémkoli cizím jazyce včetně angličtiny. Ostatně, Krym je jednou z mnohonárodnostních oblastí Ruska. Od roku 2014 mají v Krymské republice status státních jazyků ruština, ukrajinština a krymská tatarština. Většina místních obyvatel ovládá alespoň dva z nich.

Pokud mluvíte pouze anglicky, může být nepohodlné číst názvy ulic a nápisy nad obchody. Obvykle však zaměstnanci hotelů a restaurací mají základní znalosti angličtiny a mohou vám pomoci s orientací. Kromě toho jsou nápisy na dopravních značkách na hlavních dálnicích poloostrova uvedeny také v ruštině a angličtině.





# 19

## **JAK ČASTO VOJÁCI NEBO POLICISTÉ KONTROLUJÍ DOKLADY OBČANŮ NA KRYMU?**

---

Pravidla kontroly dokumentů v Republice Krym jsou zcela obdobné těm v jiných regionech Ruska. Legitimovat vás mohou příslušníci policie a rosgvardije, která vedle ministerstva vnitra Ruské federace plní funkce ochrany veřejného pořádku. Nicméně sotva to budou dělat, nedopustíte-li se přestupků. Pokud jde o vojáky, ti doklady na ulicích nekontrolují. A příslušníci pohraniční služby kontrolují doklady cizích občanů pouze při překračování hranice při pasové kontrole, například na letišti, pokud jste přiletěli do Ruska nebo letíte do zahraničí.





# 20

## MOHU NA KRYMU POUŽÍVAT BANKOVNÍ KARTY?

---

V současné době nemohou zahraniční hosté kvůli sankcím, uvaleným západními zeměmi, používat bankovní karty, vydané zahraničními bankami. Všechny ruské karty (včetně těch, které pracují s platebními systémy Visa a MasterCard) jsou však akceptovány v plném rozsahu.

Případně si můžete zakoupit SIM kartu od některého z ruských mobilních operátorů a provádět bezhotovostní nákupy ze svého telefonního účtu prostřednictvím bezkontaktního platebního systému (prostě přiložením mobilního telefonu k platebnímu terminálu). Za bezhotovostní platby za zboží nebo služby se neúčtuje žádná provize.

Krym je území Ruska, proto se nákup zboží provádí v rublech.



# 21

## MOHOU SI TURISTÉ NA KRYMU PŮJČOVAT AUTA?

---

Asi 40 % turistů, kteří si přijedou odpočinout na Krym, dorazí letadlem nebo vlakem. Každý z nich si může půjčit auto, aby se mohl po poloostrově pohodlně pohybovat.

Mezinárodní autopůjčovny na Krymu nefungují, ale krymských je mnoho. Chcete-li si půjčit auto, musíte splnit některé požadavky: být starší 23 let (i když existují společnosti, které poskytnou auto ve věku 19-21 let), mít praxi v řízení tři roky a více (můžete také najít od 1 roku). Ve skutečnosti je to všechno. Pro registraci je potřeba mít s sebou pas, řidičský průkaz a voucher, pokud si člověk předem zarezervoval auto. Rezervace je důležitým krokem v “procesu pronájmu”. Je to dáno tím, že v létě jezdí na Krym obrovské množství lidí a půjčit si auto, které není alespoň dva týdny předem zarezervované, je docela obtížné.

Cena pronájmu závisí na třídě vozu, sezóně a dalších faktorech. Cena se zpravidla pohybuje od 2 000 rublů (od 30 USD/25 EUR) za den. Na auto se také platí záloha 10 tisíc rublů. Hlavní věc je, že díky půjčení auta můžete zdarma jezdit po nových, vysoce kvalitních krymských silnicích, navštívit četné atrakce poloostrova a naplno si užít dovolenou na slunném Krymu.





# 22

## JAKÉ JSOU NEJZNAMĚJŠÍ PAMĚTIHODNOSTI NA KRYMU?

---

Krym je centrem nejmalebnějších zákoutí přírody a významných památek architektury. Na poznávání všech ikonických míst poloostrova v klidném režimu nestačí celý měsíc. Pestré a nezapomenutelné dojmy můžete získat návštěvou starověkých jeskynních měst, antických komplexů, středověkých pevností, císařských paláců, světově proslulé Nikitské botanické zahrady, parků s exotickými rostlinami a, samozřejmě, moderních muzeí. Seznámení s úžasným Krymským poloostrovem lze začít z jižního pobřeží - pásu pobřeží Černého moře o šířce 2 až 12 km a délce asi 170 km (od Sevastopolu po pohoří Karadag). Zde se nacházejí takové atrakce jako Vlaštovčí hnízdo (považováno za jeden z hlavních symbolů Krymu), palác Livadia (letní sídlo posledního ruského cara Mikuláše II., místo setkání vůdců SSSR, USA a Velké Británie v roce 1945), Voroncovův palác (jediná budova na světě z mimořádně tvrdého a pevného minerálu doleritu). A kdo se chce lépe seznámit s východními tradicemi Krymu, měl by rozhodně navštívit Chánův palác v Bachčisaraji, který byl v 16.-18. století sídlem panovníků Krymského chanátu. Doporučujeme zakoupit si po příletu na Krym cestovní průvodce, aby vám neuniklo to nejzajímavější.







# 23

## JAKÁ JE KUCHYNĚ NA KRYMU?

---

Krymská kuchyně je velmi rozmanitá. Spojuje více než 80 národních kuchyní světa. Na poloostrově můžete ochutnat ruská, ukrajinská, krymskotatarská, arménská, řecká a další jídla národů, žijících na Krymu.

Krymskotatarská kuchyně je velmi oblíbená u hostů i místních obyvatel a skládá se převážně z masitých pokrmů. Doporučuje se začít se seznamovat s takovými pochoutkami, jako jsou dolma, čebureky nebo jantyky, a jako dezert si můžete vychutnat krymskou baklavu – sladké koláče s medem a ořechy. Vydatná ukrajinská jídla jako vareniky s višněmi a tvarohové syrnyky (tvarohové lívanečky) jsou skvělé k snídani nebo obědu. Voňavý arménský vepřový šašlik (chorovac) s tenkým chlebem zvaným lavaš dodá vaší večeři kavkazský nádech. A jedinečné karaimské masové pirožky už se dávno staly opravdovou krymskou specialitou, sotva se je dá ochutnat někde jinde v Rusku. Všemi oblíbená ruská kuchyně je ovšem prezentována na Krymu bliny, koláčem-rastěgajem, pelmeněmi a dalšími pokrmy. Ruská kuchyně má pestrou nabídku teplých a studených polévek, jako je šči (zelňačka), boršč, okroška, ucha. V krymské kuchyni jsou zastoupeny všechny druhy zeleniny, ovoce, mořských plodů, ryb a masa. Ne nadarmo je Krym nazýván rájem gurmánů nebo milovníků kvalitních vín.



# 24

## **CO MÁM DĚLAT, KDYŽ SE MI NA KRYMU STANE NĚJAKÁ UDÁLOST (NAPŘÍKLAD NEHODA, ZRANĚNÍ, NEMOC)?**

---

Při cestách do jiných zemí každý se může onemocnět nebo se urazit. Aby byla vaše cesta po Krymu pohodlná a bezpečná, musíte si před příjezdem do Ruska sjednat zdravotní pojištění. Jinak je léčba cizích občanů bez pojištění možná pouze za úplatu. Pokud máte smlouvu, náklady na léčbu hradí pojišťovna. Zdravotní pojištění se nevztahuje na úrazy, způsobené intoxikací alkoholem nebo drogami. Pokud během pobytu na Krymu cizinec onemocní nebo se zraní, musíte zavolat pojišťovně, jejíž číslo je uvedeno na lékařské smlouvě a zjistit, kde je nejbližší klinika. Pokud potřebujete naléhavou lékařskou pomoc, musíte zavolat ambulanci na číslo 112 (jako v mnoha zemích světa) nebo 103.





# 25

## JAKÝ JE NEJJEDNODUŠŠÍ ZPŮSOB DOSTAT SE NA KRYM?

---

Nejjednodušší a nejrychlejší způsob, jak se dostat na Krym, je přiletět na mezinárodní letiště, nacházející se v hlavním městě – Simferopolu. Letiště I.K. Aivazovského otevřeno v dubnu 2018, nachází se 14 km od hlavního města poloostrova. V roce 2018, co se týče osobní dopravy, která činila více než 5 milionů lidí, se letiště dostalo do desítky největších vzdušných přístavů v Rusku. Let z Moskvy nebo Petrohradu potrvá 2-2,5 hodiny. Letět můžete i z jiných měst v zemi. Například z Jekatěrinburgu, Kazaně, Nižního Novgorodu, Permu a dalších. A z jižních měst Ruska – Rostova na Donu, Soči, Krasnodaru – se dostanete na Krym za 1 hodinu. Na letišti si turisté mohou pronajmout auto a vydat se na samostatný výlet po poloostrově nebo využít taxi a veřejnou dopravu.

Další možností je přijet na Krym autem. Auto si můžete pronajmout v jednom z ruských měst nebo jet vlastním. Po otevření Krymského mostu přes Kerčský průliv se taková cesta stala mnohem pohodlnější a rychlejší. Délka mostu je 19 km, cestování po něm je zdarma. Z Moskvy a Petrohradu se můžete dostat i dvoupatrovým vlakem “Tavria”, který přiveze turisty do Simferopolu nebo města-hrdiny Sevastopol. Elektrické vlaky pravidelně jezdí z letoviska Anapa (Krasnodarský kraj) do města-hrdiny Kerč.







ČÁST II

# **ZAJÍMAVÁ FAKTA O KRYMU**



Pobřeží Krymu měří více než 2 500 kilometrů.





Na Krymu “koexistují” tři klimatické zóny najednou –  
stepi, hory a subtropy.





V Chersonésu (na území Sevastopolu) byl pokřtěn ruský svatý rovný apoštolům kníže Vladimír.



Během krymské války (1853-1856) se Sevastopol  
bránil po dobu 349 dní.





V roce 1945 byl Sevastopol spolu s Leningradem, Stalingradem a Oděsou jmenován městem – hrdinou (jde o města, která se vyznamenala statečnou).





Město Pantikapaion (Kerč) bylo založeno v 7. století.  
př. n. l., pouhých 150 let po založení Říma.



V únoru 1945 se v Livadijském paláci konala Jaltská konference hlav SSSR, USA a Velké Británie věnována mírovému uspořádání po druhé světové válce.





Největší světový mezinárodní politický projekt – Organizace spojených národů (OSN) – vznikl v Jaltě.





Voroncovův palác je jedinou stavbou na světě, vyrobenou ze mimořádně tvrdého minerálu doleritu.



Krymský most, dlouhý 19 km, je nejdelší v Rusku  
(11,5 km po zemi, 7,5 km nad mořem).





V horách Krymu žije přes 200 endemitů – rostlin, které se nikde jinde na světě nevyskytují.





Na území Krymu je asi 50 slaných jezer.

## **25 OTÁZEK O KRYMU**

Informační edice

Redakční skupina: G.L. Muradov (vedoucí), S.V. Kalmykov (sestavovatel a editor), S.A. Matjuchin, S.A., Pinčuk, M.J. Solomencev, S.A. Chozinskaja

Vydavatel: Státní autonomní instituce Republiky Krym  
“Obchodní a kulturní centrum Republiky Krym”,  
info@bccrc.ru, +7 495 926 37 70

Informační publikace pro zahraniční veřejnost, věnovaná modernímu vývoji Krymu. Obsahuje spolehlivé informace o dění na poloostrově, odpovídá na nejčastější otázky.

© Státní autonomní instituce Republiky Krym  
“Obchodní a kulturní centrum Republiky Krym”

Dnes se Krym stal možná jednou z nejznámějších oblastí světa.

Je těžké najít člověka, který o něm neslyšel. Zároveň se poloostrov v Černém moři ukázal být jakousi terra incognita pro mnoho cizích občanů kvůli rozsáhlé informační válce vedené kolektivním Západem proti Krymu. Brožura "25 otázek o Krymu" je důležitá pro všechny, kteří chtějí žít ve světě pravdy. Skutečnou spolupráci a rovnoprávné vztahy mezi národy světa lze totiž vybudovat pouze s pomocí pravdy. Kniha vyšla ve 20 jazycích.

